

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
МУКАЧІВСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
МУКАЧІВСЬКА МІСЬКА РАДА
ЛУЦЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ТЕХНІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ЧЕРКАСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ БОГДАНА ХМЕЛЬНИЦЬКОГО**

**СУЧАСНІ ТЕНДЕНЦІЇ РОЗВИТКУ НАУКИ І ОСВІТИ
В УМОВАХ ПОГЛИБЛЕННЯ
ЄВРОІНТЕГРАЦІЙНИХ ПРОЦЕСІВ**

**Збірник тез доповідей за матеріалами
III Всеукраїнської науково-практичної конференції**

**Мукачево
16-17 травня 2019 року**

УДК 001+37
С 91

Рекомендовано до друку
Науково-технічною радою Мукачівського державного університету
(протокол № 9 від «07» травня 2019 р.)

Сучасні тенденції розвитку науки і освіти в умовах поглиблення євроінтеграційних процесів : збірник тез доповідей III Всеукраїнської науково-практичної конференції, 16-17 травня 2019 р., Мукачево / Ред.кол. : Т.Д.Щербан (гол.ред.) та ін. – Мукачево : Вид-во МДУ, 2019. – 654 с.

ISBN 978-617-7495-27-6

У збірнику представлено тези доповідей за матеріалами III Всеукраїнської науково-практичної конференції «Сучасні тенденції розвитку науки і освіти в умовах поглиблення євроінтеграційних процесів». Учасниками конференції обговорено актуальні проблеми та перспективи розвитку психолого-педагогічної науки й освіти, тенденції розвитку суспільно-політичного й освітньо-культурного простору, сучасні орієнтири розвитку економіки, управління та інженерії, стан та перспективи розвитку туристично-рекреаційної галузі регіону та сфери гостинності в умовах поглиблення євроінтеграційних процесів.

Видання розраховане на науковців, педагогів, викладачів, аспірантів та студентів, які займаються науково-дослідною роботою.

Редакційна колегія:

Щербан Т.Д. – д-р психол. наук, професор, **Гоблик В.В.** – д-р екон. наук, професор, **Пігош В.А.** – канд. екон. наук, доцент, **Папп В.В.** – д-р екон. наук, професор, **Кобаль В.І.** – канд. пед.наук, доцент, **Максютова О.В.** – провідний фахівець ВНТД.

Відповідальність за достовірність фактів, власних імен, цитат, цифр та інших відомостей несуть автори публікації.

ISBN 978-617-7495-27-6

© Мукачівський державний університет, 2019

ЗМІСТ

РОЗДІЛ 1. ПРОБЛЕМИ ТА ПЕРСПЕКТИВИ РОЗВИТКУ ПСИХОЛОГО-ПЕДАГОГІЧНОЇ НАУКИ Й ОСВІТИ

АЛМАШІ С. І., БИБА М.В. Щодо проблеми активізації пізнавальної діяльності молодших школярів	15
АЛМАШІ С.І., БУЧМЕЙ І.І. Особливості професійної ідентичності майбутнього вчителя початкових класів	17
АЛМАШІ С.І., ПУШКАРОВИЧ О.О. Особливості розвитку комунікабельності у дітей різного типу темпераменту	19
АЛМАШІ С.І., СКЛЯР Н. І. Щодо проблеми розвитку мислення дітей молодшого шкільного віку	21
АЛМАШІ С.І., СТОЙКА Б. В. Щодо проблеми розвитку емоційно-вольової сфери майбутніх учителів початкових класів.....	22
АТРОЩЕНКО Т.О., ЛЕЛИК М.І. Полікультурна компетентність як складова професійної компетентності майбутніх вихователів закладів дошкільної освіти	24
АТРОЩЕНКО Т.О., ОРОС Н.М. Формування творчих умінь у старших дошкільників засобами театральнo-мовленнєвої діяльності	27
БАЙКАНИЧ А.В. Особливості педагогічної технології А.С. Макаренка	29
БАРЧІ Б. В., АПАЦЬКА Я. Я. Якість життя як психологічна проблема	31
БАРЧІ Б. В., ДОБРА К. Ю. Роль спрямованості особистості у виборі професії ...	33
БАРЧІ Б. В., РОЗМАН Є. В. Захисні механізми психіки у структурі Я-концепції особистості	35
БАРЧІ Б. В., ЧУРИЧКАНИЧ А. А. Психологічні особливості Я-концепції особистості	37
БАРЧІ Б. В., ШНІЦЕР А. А. Аспекти безробіття працездатного населення	39
БАРЧІЙ М.С., ЖЕРЕБАК Н. Д. До проблеми комунікативної культури фахівців економічного профілю	41
БАРЧІЙ М. С., ЛЕНДЕЛ Н. В. Проектне навчання як засіб інноваційної професійної підготовки фахівців	44
БЕРЕЗОВСЬКА Л.І. Прояв емоційного вигорання у працівників системи «людина – людина»	46
БІЛАНЧУК М. Ю., МОЧАН Т. М. Інноваційна діяльність в освіті	48
БОРКОЛЕШ С. В., КОБАЛЬ В.І. Правова просвіта як невід’ємна складова системи роботи школи з батьками дітей, схильними до правопорушень.....	50
БРИНЗЕЙ О. І. Електронний підручник для Нової української школи	54
БУРТИН Л., КОВАЛЬ Т.В. Професійно-технічна освіта на Закарпатті: історичний аспект	55
ВАРАДІ А.-В.О. Формування творчого потенціалу вчителя сучасної початкової школи	57
ВАРАДІ А.-В.О. Питання дидактики у педагогічних працях С. Русової	59
ВОРОНОВА О.Ю., ГОРЗОВ Л.І. Деякі особливості соціальних страхів у юнацькому віці	61
ВОРОНОВА О. Ю., ДОБРА К. Ю. Психологічні особливості саморозкриття в юнацькому віці	63
ВОРОНОВА О. Ю., КАВКА Л. М. Особливості емпатії у молодших школярів.....	64
ВОШКОВЦІ А. І., ЛАЛАК Н. В. Національно-патріотичне виховання молодших школярів на уроках «Я у світі»	66

ВУДМАСКА У., ПИНЗЕНИК О.М. Сутність та структура естетичного світосприйняття майбутнього педагога	69
ГАВРИШКО С. Г., БЕНЦА Я. В., ШПЕНИК І. Інтелектуальний розвиток учнів ПТНЗ.....	71
ГАВРИШКО С. Г., КРЕЧКО В. Стан організації фізичного виховання та формування моделі управління системою фізичного виховання в закладі загальної середньої освіти	73
ГАВРИШКО С. Г., ЧОРЕЙ І., ШЕСТАК А. Ознаки та основні причини виникнення гіперактивності в учнів початкової школи	75
ГАДЖЕГА К.В., ТОВКАНЕЦЬ Г.В. Інтегроване навчання в умовах сучасної початкової школи	77
ГАЛЬОВИЧ І.І., ХОМА О.М. Лінгводидакти про методику вивчення дієслова ...	79
ГАНГУР Я.І., МОЧАН Т.М. Роль педагога у розвитку креативності молодших школярів	81
ГАРАПКО Н. О., КОБАЛЬ В. І. Управління розвитком системи роботи з обдарованими дітьми: розробка моделі	83
ГЕБЕШ М. Дослідження професійної компетентності у науковій літературі з точки зору акмеологічного підходу	85
ГЕДЕОН М.Ю., БАРНА Х.В. Онтогенетичний розвиток фонем рідної мови	87
ГЕРЛІ Р.М., КУШНІР І.І. Окремі аспекти управління спеціальною загальноосвітньою школою-інтернатом.....	89
ГОЛЯНИЧ А. І., ТОВКАНЕЦЬ Г.В. Мультимедійні технології на уроках у початковій школі: переваги і недоліки їх застосування	92
ГОРВАТ М.В., КЕЛЕМЕН Н.М. Педагогічні умови успішної реалізації завдань екологічного виховання учнів початкових класів	94
ГОРВАТ М.В., ПРИЙМАК А.В. Зарубіжні вчені про проблему гуманістичних відносин школярів	96
ГОРВАТ М.В., ПРИМИЧ Я.Ю. Особливості розвитку творчих здібностей дітей молодшого шкільного віку	98
ГОРВАТ М.В., РОМАН А.В. Спільна форма діяльності як чинник формування самооцінки молодших школярів	100
ГОРВАТ М.В., СИДОР М.І. Педагогічні умови використання традицій українського народу у вихованні молодших школярів	103
ГРИГА О. М., МОЧАН Т. М. Інтегровані уроки у початковій школі як ефективна форма навчання молодших школярів	105
ГРИЦАК Г.Ю., ФЕНЧАК Л.М. Використання здоров'язбережувальних технологій у позакласній діяльності з учнями початкових класів	107
ГРИЦЬКО В. В. Особистісно-професійний розвиток майбутніх учителів початкової школи як необхідна умова сучасності	109
ГУДАЧОК Г. Ю., МОЧАН Т. М. Використання ІКТ в освітньому процесі початкової школи	110
ГУЧКАНЮК А.М., МОЛНАР Т.І. Умови формування професійно-педагогічної культури майбутніх учителів початкових класів	113
ДИЯНИЧ М.М., ЛІБА О.М. Використання інформаційно-комунікаційних технологій на уроках математики в початковій школі	115
ДОБОШ О. М. Історичний аспект підготовки фахівців дошкільної освіти	117
ДОБОШ О. М., ГОПОНЬКО Д. Ю. Мультиплікаційний образ: сутність та структура	119
ДОБОШ О. М., ШТЕФАНСЬКА С. Я. Вплив мультиплікаційної художньої образності на моральний розвиток дітей дошкільного віку	121

ДОБОШ О. М., СІТАР І. І. Стиль управління директора закладу дошкільної освіти: проблеми формування та вдосконалення	123
ДОНІ І. С., КОБАЛЬ В.І. Кредитно-модульна система навчання у закладах вищої освіти України: історико-педагогічний аспект	125
ДОРОШ Д. П., КУЗЬМА-КАЧУР М. І. Формування полікультурної толерантності молодших школярів	127
ДОШКА М.В., БАРНА Х.В. Форми роботи логопеда дошкільного навчального закладу з батьками	129
ЖОВТАНІ Т. І., МОЧАН Т. М. Науково-методична робота як чинник професійного становлення педагога	131
ЖОЛОБАК І.М., БРИЖАК Н.Ю. Соціальний педагог – сучасна професія.....	133
ЗАСАНСЬКА А. В., ВАСИЛИНКА М.І. Вплив дидактичної гри на розвиток музичних здібностей молодших школярів	135
ЗДАНЕВИЧ Л.В., ПОПОВИЧ О.М. Комунікативна культура як показник професіоналізму сучасного управлінця	138
ЗОБЕНЬКО Н. А. Психологічна підготовка вчителя початкової школи до професійної діяльності	140
ІВАНОВА В. М., КУЗЬМА-КАЧУР М. І. Роль морально-етичного виховання молодших школярів у сучасній системі шкільної освіти України.....	142
КАЙС М. І., КУЗЬМА-КАЧУР М. І. Інтегрований підхід до формування природничої компетентності молодших школярів	144
КАС'ЯНЕНКО О.М., СИНІЧКА Є.Б. Роль сім'ї і дошкільного закладу в процесі подолання заїкання у дітей	146
КАС'ЯНЕНКО О.М., ЧЕНДЕШ А.Р. Особливості корекційно-логопедичного впливу та корекції загального недорозвитку мовлення у дітей дошкільного віку	148
КАШУБА Л.В. Навчальне проектування у формуванні соціально-економічної компетентності майбутніх учителів в умовах євроінтеграції	150
КОВАЛЬ Т.В. Дуальна модель навчання як фактор модернізації інженерної освіти	152
КОВАЧ І. Ю., ХОМА О. М. Типові освітні програми навчання української мови в початковій школі	154
КОМАРНИЦЬКА А. В., ЛАЛАК Н. В. Інноваційні підходи до проведення уроків освітньої галузі «Суспільствознавство»	156
КОНДУР О. С. Модель цільової підготовки фахівців з управління якістю у закладах вищої освіти	158
КОРНІЄНКО І.О., БАЙ К.Я. Особливості «Я-концепції» залежних від комп'ютеру	161
КОРНІЄНКО І.О., ЛЕВИЦЬКА К.В. Копінг-поведінка осіб, що втратили роботу..	163
КОРОЛОВИЧ Н.П. Педагогічні аспекти мовленнєвого розвитку учнів початкових класів	165
КОТУБЕЙ В. Ф. Проблема соціокультурного розвитку студентів в умовах педагогічного коледжу	167
КОТУБЕЙ І. І. Актуальність підготовки вчителя початкової школи до використання інформаційних технологій	168
КРАМСЬКА З.М. Сутність і структура поняття «краєзнавча робота у школі» ...	170
КРАСНЯНСЬКА Н. В., МИКУЛІНА А. К. Ознайомлення дошкільників з книжковою графікою	172
КРИЖ Я., ПИНЗЕНИК О.М. Етапи формування активної екологічної позиції майбутніх педагогів	174

КУЗЬМА Д.В., ХОМА О. М. Розвиток творчої особистості за В. Сухомлинським з погляду сьогодення.....	176
КУРИЛО О.Й., СЛИВКА О.В. Розвиток духовної культури майбутніх вихователів закладів дошкільної освіти	178
КУРИЛО О.Й., ЦОГЛА Х.В. Розвиток соціальних умінь і навичок у дітей передшкільного віку	180
ЛАБОШ К.Я. Створення освітнього середовища для дітей ромського населення (на прикладі Закарпаття)	182
ЛЕСИШИН А. О., КУЗЬМА-КАЧУР М. І. Педагогічні можливості використання проблемного навчання на уроках природознавства	184
LECHNER ILONA <i>Metaforic way of thinking based on examples of the concept of 'sin'</i>	186
ЛИПЧАНКО-КОВАЧИК О.В., ГУБАШ Д. Теоретико-методичні особливості навчання іноземної мови в умовах інклюзивної освіти	188
ЛИПЧЕЙ М.В. Особливості позааудиторної роботи в закладах вищої освіти	190
ЛОМАГА І. І. Інформаційні технології в Новій українській школі	193
ЛУКАЧ В. І., ХОМА О. М. Технологія формування критичного мислення в практиці роботи початкової школи	194
ЛУКАЧИНЕЦЬ А.В., ТОВКАНЕЦЬ Г.В. Формування української ідентичності у молодших школярів як парадигма Нової української школи	196
ЛУКІНА Т.О. Ключові моменти розвитку школи майбутнього	199
ЛЮБЕЖАНІНА Б. А.А., ЧЕКАН О. І. Теоретичні засади інтелекту, як чинника креативності, сучасної дитини дошкільного віку	201
ЛЮБКА Н.І., МОЧАН Т.М. Інноваційна освітня діяльність на уроках початкової школи	203
МАЙБОРОДА І. Е., ПОПОВИЧ О.-М.В. Розвиток творчих здібностей молодших школярів засобами нетрадиційних технік малювання	205
МАЙБОРОДА І.Е., ТОДАВЧИЧ І.В. Техніка орігамі – засіб розвитку мислення і творчості молодших школярів у процесі трудового навчання	207
МАЛИНИЧ Н. Г., ЛАВРЕНОВА М.В. Застосування LEGO технології у початковій школі	209
МАРКІВ Я. І., ЛАЛАК Н. В. Етичні вимоги до внутрішньошкільного контролю.	211
МАРТИН О.М. Становлення освітньої системи у Швеції (XX – I пол. XXI ст.)...	213
МАРЦЕНЮК М. О., ДЗЯМКА О. В. Психологічна сутність любові в баченні Е.Фромма	216
МАРЦЕНЮК М. О., МУЧИЧКА К. В. Психологічні особливості дошлюбних стосунків в форматі «спід дейтингу»	218
МАРЦЕНЮК М. О., ШТИМА В. В. Гендерний аспект особливостей здорової поведінки у молодіжному середовищі	220
МАШКА Д.М., МОЛНАР Т.І. Педагогічні умови ефективної взаємодії вчителя з батьками молодших школярів	222
МАШКО Е.М., ЛІБА О.М. Теоретичні засади формування основ професійного саморозвитку майбутніх учителів початкової школи	225
МИХАЙЛОВА К.В., ВОЛОШИН Н.П. Формування основ безпеки життєдіяльності у дошкільнят	227
МОГІШ А. А. До проблеми формування оптимального психологічного клімату в педагогічному колективі сучасного закладу освіти	229
МОЛНАР Т.І., ТОВТИН Я.І. Критерії та показники сформованості здатності до професійного розвитку майбутніх учителів початкових класів	231

МОЛНАР Т.І., ШУМАЄВА Г.І. Групова робота як вид інтерактивного навчання молодших школярів	233
МОНДИК Т. М., МИКУЛІНА А.К. Роль художньої праці у розвитку особистості дошкільника	235
МОРОЗ О.С. Все, що нас не вбиває: психологія посттравматичного зростання ..	237
МОРОЗ Ф. В. Роль шкільної освіти та її значення у фізичному розвитку особистості	240
МРАКА Н.М. Метафора та її значення у роботі арт-терапевта	241
НИКУЛЯК О. Г., ЧЕКАН О. І. Креативність: сутнісна характеристика поняття..	243
НІКІПЕЛО Д.А. Просвітницька концепція О.Духновича.....	244
ОНИСЬКО К., ПИНЗЕНИК О.М. Проблема моральних якостей особистості у педагогічній теорії	246
ПАНАС Н., ПИНЗЕНИК О.М. Наступність у вихованні здорового способу життя дітей старшого дошкільного та молодшого шкільного віку	248
ПАУК І.В., ТОВКАНЕЦЬ Г.В. Освітні технології в навчальному процесі початкової школи	250
ПЕТАХ В.І., МИХАЙЛОВА К.В. Особливості керівництва іграми дітей третього року життя	252
ПОП М.Б., БРИЖАК Н.Ю. Сутність підготовки майбутніх вихователів закладів дошкільної освіти в сучасній педагогіці вищої школи	255
ПОПОВИЧ А.М., БРИЖАК Н.Ю. Вимоги до особистості вчителя початкових класів у працях педагогів-класиків	257
ПОПОВИЧ А. Ю. Проблема здоров'язберігаючого компонента діяльності вчителя початкових класів	259
ПОПОВИЧ М. І., ЧЕКАН О. І. Теоретичні засади мовленнєвої діяльності дітей передшкільного віку	262
ПРОДАН Н.І., ФЕНЧАК Л.М. Формування здоров'язбережувального освітнього середовища у початкових класах – вимога сьогодення	263
РАТОЧКА Г. І., ЧЕКАН О. І. Філософський аспект мовленнєвої діяльності дітей дошкільного віку	265
РАХІВСЬКА В.В., БАРНА Х.В. Особливості виявлення емоцій в художньо-мовленнєвій діяльності дошкільників	267
РОЗМАН І.І. Операційно-пізнавальні можливості педагогічної біографістики...	269
РОСОЛ Ю. В., ХОМА О. М. Василь Сухомлинський про навчання рідної мови..	271
РУСИН А. І., МИКУЛІНА А. К. Закономірності та ознаки розвитку творчості в дошкільному віці	273
РУСИН Н.М., САВКО Л. Причини сімейних конфліктів	275
РУСИН Н.М., СІДЛАК Я. Етапи розвитку лічильної діяльності у дітей дошкільного віку	277
РУСИН Н.М., СІДУН Я. Сутність і форми диференціації навчання дітей дошкільного віку	279
РУСИН Н.М., СТРОГАНОВА Л. Активізація образного мислення у процесі формування уявлень про число	281
РУСИН Н.М., ТИШКУЛ Е. Використання народознавчого матеріалу в процесі формування математичних понять	283
РУСИН Н.М., ЧЕРНІХОВСЬКА Х. Використання інтелектуальних ігор в роботі зі старшими дошкільниками	285
САДВАРІ І.І., ЛІБА О.М. Історичні відомості як засіб розвитку пізнавального інтересу молодших школярів до вивчення математики	287
SILADI VASYL The use of language learning strategies in general	289

СОЛОПОВА О.Т., ЛІБА О.М. Ключова компетентність «уміння вчитися» в інноваційних технологіях навчання математики в початковій школі	291
СОФЛКАНИЧ М. І. Особливості художньо-естетичного виховання в закладах позашкільної освіти (школах мистецтв) Закарпаття	293
СОЧКА Т.П., МАРКО М.М. Підготовка дитини до навчання в школі як ключове завдання керівництва ЗДО	296
СТЕБЛЮК С.В. Підготовка майбутнього митного брокера в умовах євроінтеграційних процесів	298
ТАНЬКО І.В., ЛАЛАК Н. В. Інноваційний підхід до підготовки і проведення засідання педагогічної ради	300
ТЕЛИЧКО Н. В. Формування професійно спрямованої англомовної комунікативної компетенції засобами використання інноваційних технологій .	302
ТЕЛИЧКО Н. В., ПАВЛИШИНЕЦЬ Я.В. Психологічні передумови навчання майбутніх перекладачів соціокультурного аспекту професійно спрямованого іншомовного міжкультурного спілкування	304
ТЕЛИЧКО Н. В., ШОРБАН Б.М. Підготовки майбутнього вчителя іноземної мови початкової школи до використання навчальних ситуацій	306
ТЕРНОВЦІ А. Ю., МИКУЛІНА А. К. Розвиток творчості у дошкільників в процесі конструктивної діяльності	308
ТКАЧЕНКО К. О. Поняття і суть комунікативних умінь	310
ТОВКАНЕЦЬ Г.В., ГАПАК Я.В. Проектні технології у розвитку творчих здібностей учнів початкової школи	311
ТОВКАНЕЦЬ Г.В., СУХАРЬ А. О. Завдання морального виховання молодших школярів в контексті Нової української школи	313
ТОВКАНЕЦЬ Г.В., КИРЛИК О. В. Іноземна мова в початковій школі: вимоги часу	315
ТОВТ В. М. Навчальне середовище початкових класів: теоретичний аспект ...	317
ТОМАШЕВСЬКА М. О. Модель підготовки майбутніх викладачів педагогічних дисциплін до професійної взаємодії засобами інтерактивних технологій навчання	319
ТОМАЩУК С.О., ЛІБА О.М. Економічна свідомість: теоретичний аспект	321
ТОМИШИНЕЦЬ Н. М., ЛАЛАК Н. В. Особливості диференційованого навчання учнів в умовах сучасної початкової школи	323
ТУРОК О.С. Діяльність еко-шкіл в Угорщині	325
ТУРЯНИЦЯ В.В., ТОВКАНЕЦЬ Г.В. Етична компетентність вчителя початкової школи у структурі педагогічної діяльності	328
УГРИН О.Г. Визначення основних мотивів діяльності працівників різних організацій	330
УДВОРГЕЛІ Л. І., КОРЕЦЬКА І. Л. Використання сучасних інтерактивних технологій навчання	332
ФЕДІРКО Л., ПИНЗЕНИК О.М. Проблема духовності у науковій думці	334
ФЕНЦИК О. М. Формування комунікативної компетентності майбутнього керівника ЗСО	336
ФЕНЦИК О. М., АЛЕКСЄЄВА Г. О. Формування духовно-моральних цінностей в молодших школярів на уроках літературного читання: теоретичний аспект...	339
ФЕНЦИК О. М., БУНДАШ Л. Й. Підготовка майбутніх учителів початкових класів до розвитку мовленнєво-творчих умінь учнів молодшого шкільного віку	341
ФЕРШАЛ Д. В., ЛАВРЕНОВА М. В. Теоретичні аспекти елементів інтеграції у початковій школі	344

ФІЗЕШІ О.Й. Буквар як засіб виховання	346
FODOR K. <i>New approaches to teaching a foreign language in Hungary</i>	348
ХИМИШИНЕЦЬ Д.В., КУЗЬМА-КАЧУР М. І. Форми патріотичного виховання молодших школярів	350
ЦАПОВСЬКА Л. С. Педагогічні умови інтенсифікації професійної підготовки майбутнього вчителя музичного мистецтва	352
ЦВЕТКОВА Ю. В. Проектування інтерактивного підручника для початкової школи	354
ЦІХІВСЬКА О.О., ФЕНЧАК Л.М. Інтегративний підхід до виховання у молодших школярів здорового способу життя	355
ЧЕДРИК Н. Ф., КОБАЛЬ В.І. Соціально-політичні чинники становлення процесу підготовки вчителів початкових класів в Угорщині	357
ЧЕКАН К. В., ЛАЛАК Н. В. Інклюзивна компетентність як складова професійної компетентності сучасного менеджера освіти	359
ЧЕКАН К. В., ФЕНЦИК О. М. Особливості мовно-літературної освітньої галузі державного стандарту початкової освіти	361
ЧЕРЕПАНЯ М.Т. Соціально-педагогічні основи діяльності закладів інтернатного типу Закарпаття 1939-1944 рр.	364
ЧЕРЕПАНЯ Н.І., БЕРДАР Н. Завдання фізичного виховання дітей дошкільного віку	366
ЧЕРЕПАНЯ Н.І., ГАВРИЛЕЦЬ Д. Характеристика фізичного розвитку дітей дошкільного віку	368
ЧЕРЕПАНЯ Н.І., КУЗЬМА О. Проблеми організації виховного процесу в школі .	371
ЧЕРЕПАНЯ Н.І., ПРИМИЧ Я.Ю. Підготовка майбутніх вихователів до роботи з дітьми раннього віку	373
ЧЕРЕПАНЯ Н.І., СТЕЦЬ А. Засоби фізичного виховання дітей в освітньому процесі ЗДО	375
ЧЕРЕПАНЯ Н.І., ТИГЛІ К.Я. Розвиток пізнавальної активності дітей дошкільного віку у спілкуванні з вихователем	377
ЧЕРНЯНЧУК Я. В., ЛАВРЕНОВА М. В. Використання QR-кодів в освіті	379
ШВАРДАК М.В., БІЛАК Н. М. Використання технології вебінару для проведення педагогічних майстер-класів	381
ШВАРДАК М.В., ШКРОМИДА В.В. Особливості розвитку творчих здібностей дітей молодшого шкільного віку	383
ШКЛЯНКА А.М., ШВАРДАК М.В. Ранкове коло як засіб реалізації здоров'язберігаючих технологій в умовах Нової української школи	387
ШПАК В. П. Авторитет батьків і стилі взаємодії з дітьми	389
ШТИХ І.І. Роль емпатії у процесі взаємодії «психолог-клієнт»	392
ЩАДЕЙ О.М., КОБАЛЬ В.І. Стан організації превентивного виховання учнів закладу загальної середньої освіти	394
ЩЕРБАН Г.В. Система навчальних задач у процесі професійного навчання	396
ЩЕРБАН Т. Д., БРЕЦКО І. І., ВОЗНЮК І. І. Проблема самопрезентації особистості та функціонування фізичного образу «Я»	398
ЩЕРБАН Т. Д., БРЕЦКО І. І., КРИЧФАЛУШІЙ М.-М. А. Причини та симптоми дезадапційної поведінки студентів-першокурсників до умов навчання у ВНЗ	400
ЩЕРБАН Т. Д., БРЕЦКО І. І., ЩЕРБИНА Р. Р. Чинники формування пізнавальної мотивації старшокласників	402
ЩЕРБАН Т.Д., КОРОЛОВИЧ І.В. Гендерні психологічні особливості конформної поведінки старшокласників	404

ЩЕРБАН Т.Д., ЛОКЕС З.М. Психологічні особливості самооцінки студентів у процесі професійної ідентифікації	406
ЯРЕМА А. М., МОЧАН Т. М. Формування інформаційної компетентності учнів на уроках інформатики	407
ЯЦИШИН Г-К.Я., МОЧАН Т. М. Розвиток логічного мислення учнів молодшого шкільного віку на уроках інформатики	409

РОЗДІЛ 2. СУЧАСНІ ОРІЄНТИРИ РОЗВИТКУ ЕКОНОМІКИ, УПРАВЛІННЯ ТА ІНЖЕНЕРІЇ

БІЛЕЙ В.І., БІЛЕЙ-РУБАН Н.В. Вдосконалення процесу виготовлення пальто жіночого у відповідності до тенденцій моди.....	412
БОКША Н. І. Позашкільна освіта учнівської молоді в галузі дизайну і технологій виготовлення одягу.....	413
БОРА Н. Ю. Особливості медичного страхування в Україні.....	415
БОШОТА Н.В. Фінансування інноваційної діяльності підприємства.....	417
БРАТЮК В.П. Сучасні орієнтири розвитку страхового ринку.....	419
ГАВРИЛЕЦЬ О. В. Методологічні підходи до дослідження проблем розвитку та впровадження екологічного маркетингу.....	421
ГЕГЕДОШ К.В. Інтерактивний маркетинг у формуванні транскордонного співробітництва євро регіонів.....	422
ГЛАДИНЕЦЬ Н. Ю., ФЕЄР А. Є. Іноземний капітал у банківському секторі України: проблеми і наслідки.....	424
ГОБЛИК В.В., ФЕЄР А.Є. Експорт освітніх послуг українськими вузами.....	427
ГОБРЕЙ М.В. Залучення іноземних інвестицій та їхня роль в економіці закарпатської області.....	428
ЄФІМЧУК Г. В., НАЗАРЧУК М. В. Обґрунтування доцільності використання електроактивованих водних розчинів у виробництві шкіряно-хутрових матеріалів.....	431
ЖИГУЦЬ Ю.Ю., ЛАЗАР В.Ф., ХОМ'ЯК Б.Я. Сплави, виплавлювані комбінованими (СВС+МЕТАЛОТЕРМІЯ) процесами.....	432
ЗВОНАР Й.П. Аудит маркетингових можливостей та його роль в управлінні підприємством в умовах кризи.....	434
ЗВОНАР Й.П., КУЛЯ Е. В. Економічна стабільність підприємства : теоретичні засади визначення та напрями забезпечення.....	436
ЗЛОТЕНКО О.Б., РУДНІЧЕНКО Є.М. Формування елементів механізму забезпечення економічної безпеки інвестиційної діяльності промислового підприємства.....	439
ЗОЗУЛЯК М.М., СОЧКА Л. Значення інноваційних процесів для господарської діяльності підприємств.....	441
ЗЯБЛОВСЬКА Д.Є. Рельєфи як вид художнього оздоблення одягу, конструктивно-декоративна лінія та формоутворюючий елемент.....	443
ІГНАТИШИН М. В., БУРДЮХ Л.Ю. Децентралізація та її вплив на процес бюджетного регулювання	445
ІГНАТИШИН М. І., ХОМ'ЯК Б. Я. Анімація стопоходящого механізму Янсена в пакеті MATHCAD.....	447
КАБАЦІЙ В.М., ХОМ'ЯК Б.Я., ГАБОВДА О.В. Оптичні покриття на основі халькогенідних стекел для активних елементів фотоніки.....	450
КІВЕР Т.В. Удосконалення управління фінансовими ресурсами підприємства..	452

КОРОЛОВИЧ О.О. Підприємницький аспект управління вищою школою в умовах глобалізації.....	454
КЛИМЕНКО О.Д., НАЗАРЧУК Л.В., СЕЛЕЗНЬОВ Д.Е. Уніфікації елементів транспортно-завантажувальних засобів.....	455
КРУЧАК Л.В., ФІЛЬКІНА Б.І. Дослідження основних аспектів оптової торгівлі..	456
ЛЕНДЕЛ О.Д., БУНДЗЯК Л.В. До питання формування інноваційної політики промислового підприємства.....	458
ЛИЗАНЕЦЬ А.Г., ЧОВРІ Д.В. Сутність та управління трудовою активністю персоналу підприємства.....	461
ЛІБА Н.С., ГОЛОВАЧКО В.М., ЗАЯЦЬ О. Подвійний запис як невід’ємна частина бухгалтерського обліку.....	463
МАКСИМЕНКО Д.В. Формування маркетингових стратегій підприємства.....	465
МАТВІЙЧУК С.С., ЮРАК Х.І. Розробка бази даних рукавів при проектуванні багатоасортиментних колекцій костюмів жіночих.....	467
МИХАЛЬЧИНЕЦЬ Г.Т. Перспективи розвитку українського ринку деривативів.....	468
НЕСТЕРОВА С.В. Використання фінансового важеля при оцінці рівня капіталізації підприємств.....	471
ПАУЛИК А.Я., ФЕЄР О.В. Дослідження основних підходів до розуміння сутності конкурентних переваг економіки регіону.....	473
ПЕРЕВУЗНИК Т. М., ГОЛОВАЧКО В. М. Безробіття, як одна з найважливіших проблем в Україні.....	475
ПЕТРИЧКО М.М. Шляхи підвищення якості оцінювання виконання бюджетних програм.....	477
ПІТЬОВКА О.Ю., ПАНЧЕНКО О.Д., КОГУТИЧ О.І. Дослідження крайової задачі для квазілінійного рівняння гіперболічного типу з розривною правою частиною.....	479
ПІГОШ В.А. Історичні аспекти монетизації субсидій.....	481
ПРОСКУРА В.Ф., ШЕЛЕПА М.І. Діагностування інноваційного потенціалу підприємства з метою отримання прибутку.....	484
РЕСЛЕР М.В. Інноваційні підходи у використанні комплексу my SAP Business Suite.....	486
РОСОЛА У.В. Оптимізація каналів розподілу сільськогосподарських підприємств.....	488
РОСОЛА У.В., ФЕКЕТЕ Т.А. Особливості маркетингового управління підприємства сфери послуг.....	490
РОСОЛА У.В., ЧЕКАН Є.М. Наукові підходи до вивчення поняття «конкурентної стратегії підприємства».....	492
РОСУЛ Р.В., НИКОЛИН О.Б. Технологічні передумови створення ефективного обладнання для фрикційної шнурової зтяжки заготовок верху взуття.....	494
СТАЦУК М., ЛАЗАР В. Концентрація водню та викликаних ним напружень у металевій смузі та порожнистому циліндрі.....	497
СТЕГНЕЙ М.І., ІРТИЦЕВА І.О., КРАМАРЕНКО І.С. Особливості формування національного інвестиційного потенціалу.....	499
ТИЩЕНКО С.В. Основні джерела формування ресурсної бази туристичного продукту.....	501
ТКАЧУК О.Л., ГЕРАСИМЧУК О.П. Теоретичні дослідження ефективності видалення вологи з текстильних матеріалів вакуумним відсмоктуванням.....	503

ФОРДЗЮН Ю.І., КОСТИН М.О. Кастомізація засобів захисту рук в контексті конфекціонування матеріалів системи «знаряддя праці-працівник-умови праці (професійне середовище)».....	505
ЦАЛАН Д., МАЛЕШ М.Ю., ХОМ'ЯК Б.Я. Використання хмарних технологій в освітньому процесі.....	507
ЧЕРНИЧКО С. С. Грошові, фінансові та кредитні відносинам у системі організаційно-економічних відносин.....	509
ЧЕРНИЧКО Т. В., РИБЧАК В.І. Оцінка динаміки та ефективності людського розвитку в Україні.....	511
ШИМЧУК Ю.П. Фінішна обробка поверхонь тертя.....	513

РОЗДІЛ 3. АКТУАЛЬНІ ПРОБЛЕМИ, СУЧАСНИЙ СТАН ТА ПЕРСПЕКТИВИ РОЗВИТКУ ТУРИСТИЧНО-РЕКРЕАЦІЙНОЇ ГАЛУЗІ ТА СФЕРИ ГОСТИННОСТІ

АНТОНЕНКО В. С. Проектний підхід до державного управління розвитку туризму	515
ГАВРИШКО С. Г., МОРОЗ О. Ф. Розвиток гірськолижних курортів Закарпаття	517
ГОЛОВКО О.М., ЛЕГАЧ Н.М. Аналіз сутності корпоративної культури готельно-ресторанних підприємств	519
ДЕРКАЧ В. Ю. Інфраструктурне забезпечення розвитку туризму регіону	522
ІЛЬТЮ Т.І., ДЕМ'ЯН Я.Ю. Місце Інтернет-технологій у процесі планування туристської подорожі	524
КАМПОВ Н.С., КАСИНЕЦЬ О.В. Туристична карта як інструмент промоції.....	525
КАСИНЕЦЬ О.В., КАМПОВ Н.С. Проблеми якості здійснення екскурсійної діяльності в Україні	527
КСЕНОФОНТОВ С. С. Проблеми розвитку лікувально-оздоровчого туризму України	529
ЛУЖАНСЬКА Т.Ю. Системно-структурний аналіз розвитку туризму регіону ...	531
ЛУЖАНСЬКА Т. Ю., ДЕРКАЧ В. Ю. Культура як об'єкт управління сферою туризму	534
ЛУЖАНСЬКА Т. Ю., КИБУКЕВИЧ В. В. Розвиток транспортної інфраструктури регіону	536
ЛУЖАНСЬКА Т. Ю., КОМАРНИЦЬКИЙ О. В. Формування рекламної кампанії туристичного підприємства	538
МАКСЮТОВА О.В. Державно-приватне партнерство у розвитку індустрії туризму Закарпаття	540
МАТВІЙЧУК Л. Ю., ЛЕПКИЙ М. І. Інформаційне забезпечення розвитку туристичної індустрії	542
МАШКА Г.В., ЛОГУТОВА Н.Л. Оцінка туристичної привабливості Закарпатської області	544
МАШКА Г.В., МАР'ЯН Д.І. Пріоритетні напрями розвитку регіонального туристичного ринку Карпатського регіону	546
МЕДВІДЬ Л.І., ГЕРЦОВСЬКИЙ Р.Г. Культурний спадок закарпатського туризму	548
МІЛАШОВСЬКА О.І., ШИТКОВА Т.В. Методичні підходи до інтегрального оцінювання туристичної привабливості регіонів	551
МОЛНАР-БАБЛЯ Д.І., КОЗАР Я.І. Особливості культури харчування у діяльності закладів ресторанного господарства	553

МОРОЗ Ф. В. Стан розвитку пішохідного туризму на території Закарпаття	555
ОРОС М. М. Стан розвитку санаторно-курортної сфери Закарпатської області.	557
ПАПП В.В., ЛУЖАНСЬКА Т.Ю., БОШОТА Н.В. Особливості конкуренції в туристичному бізнесі	559
ПОПОВИЧ М., КАМПОВ Н.С. Організаційно-правові основи євроінтеграції України в галузі туризму	561
П'ЯТКА Н.С. Туристичні ресурси та інфраструктура – головні складові розвитку туризму	563
ТИЩУК І. В., КОЛІСНИК Б. І. Зелений туризм в Україні: основи розвитку	565
ТИЩУК І. В., ПОЛІЩУК Л. М. Передумови розвитку сільського зеленого туризму в регіонах України	567
ФІЛЕП А.Й., ТОКАР Я.І. Проблеми інвестиційної активності в туристичній сфері України	569

РОЗДІЛ 4. ТЕНДЕНЦІЇ РОЗВИТКУ СУЧАСНОГО СУСПІЛЬНО-ПОЛІТИЧНОГО Й ОСВІТНЬО-КУЛЬТУРНОГО ПРОСТОРУ: ІСТОРІЯ, ТЕОРІЯ ТА ПРАКТИКА

БЕГУН-ТРАЧУК Л.О. Проблеми емоційного вигорання фахівців з музичного мистецтва.....	572
БОРИСОВА А. М., ОЛІЙНИК В. В. Весняні ігри та пісні як феномен української календарної обрядовості.....	573
БОХОНЬКО Т., ІЛЬТЮ Г.Ф. Формування в системі освіти конкурентоспроможності в умовах євроінтеграції.....	575
ВАРГА І. В., ПОПОВИЧ Н.Ф. Роль дитячих книжок в естетичному вихованні дошкільнят.....	577
ГАЛЬОВИЧ І.І., ІЛЬТЮ Г.Ф. Політична свідомість в умовах політичної кризи..	579
ГАСНЮК В. В. Методична культура вокаліста.....	581
ГРИМУТ М. Т., МИКУЛАНИНЕЦЬ Л.М. Розвиток скрипкового мистецтва в тенденціях ХІХ століття.....	583
ДУБЕНКО Л.Б. Роль ансамблевого музикування у процесі підготовки майбутніх фахівців-інструменталістів.....	584
ЗУБРИЦЬКА М.І. Про деякі завдання культури українського мовлення.....	586
КАЧУР М. М., АДАМ К.С. Музичне мистецтво як чинник формування ціннісних орієнтацій особистості.....	588
КАЧУР М. М., БОКШО О. А. Формування естетичного інтересу в учнів до національного мистецтва засобами українського фольклору.....	590
КОХАНСЬКА К.В. Акмеологічні фактори розвитку особистості педагога в сучасних умовах.....	592
КРАВЧЕНКО Т.М., БРЕЦКО І.І. Неформальна освіта у Європейських країнах...	594
КУРИЛО О.Й., МОРГУН А.В., ПОПОВИЧ Н.Ф. Етичний аспект культури бібліотечного фахівця.....	596
КУРИЛО О.Й., ПРОКОПОВИЧ Л.С. Інноваційна діяльність бібліотек.....	598
КУХАРЧУК О.С., АПАЦЬКА Я.Я. Перспектива розвитку теології в Україні.....	600
ЛЕНДСЛ-СЯРКЕВИЧ А. А., БІБЕН М. М. Творчість Віктора Косенка як засіб формування професійного зростання музиканта-інструменталіста.....	602
МАЛЕЦЬ О.О., МАЛЕЦЬ Н.Б. Культурно-просвітницька діяльність Соціал-демократичної партії Підкарпатської Русі у 20-30-х рр. ХХ ст....	604

МОВЧАН К.М. Інформаційні ресурси наукової бібліотеки університету у фаховій підготовці майбутніх бібліотечних працівників.....	607
МОВЧАН К.М., ШИМОН В.П. Основні напрями бібліотекознавчих досліджень на сучасному етапі.....	608
МОРГУН А.В., АПАЦЬКА Я.Я. Інформаційна культура як умова успішної підготовки фахівців	611
МОРГУН А.В., КУРИЛО А.Й. К вопросу анализа художественного текста в аспекте рецептивной эстетики	612
МОРГУН А.В., МОЛНАР Г.Д. Проблеми мовленнєвої діяльності в системі мовознавчих дисциплін.....	614
ОСТАПЕЦЬ Ю.О. Сучасний стан та регіональна конфігурація партійної системи України.....	616
ПАВКО А.І. Цивілізаційні детермінанти розвитку українського суспільства.....	618
ПАВКО А.І., КУРИЛО Л. Ф. Паризька декларація про тенденції та пріоритети розвитку європейського простору вищої освіти.....	621
ПОПОВИЧ Н.М. Інформатизація системи неперервної мистецької освіти.....	624
ПОПОВИЧ Н. Ф., КУРИЛО О. Й. Значення дитячих бібліотек у літературному розвитку молодших школярів.....	625
ПРОКОПОВИЧ Л.С. Психологічний аспект у поетичному мовленні Ліни Костенко	628
ПРОКОПОВИЧ Л.С., КУРИЛО О.Й. Письменник – мова – читач	630
ПУЙОВА В.І. Роль творчості в сучасних умовах	632
РОЗМАН І.І., МІГОВК М.Е. Інноваційні підходи до управління навчальним закладом	633
РОЗМАН І.І., ПАЙДА Г.В. Основні підходи європейських країн до організації неперервної освіти	635
РОЗМАН І.І., САМОЙЛЮК С.П. Організація інноваційної діяльності в системі дошкільної освіти	366
РОСУЛ Т.І. Фестиваль у системі культурної комунікації (на прикладі Закарпаття)	638
САВКО Л. М., ПОПОВИЧ Н. Ф. Дитяча література як засіб морального виховання дітей дошкільного віку	640
СІДУН Я.Є., ПРОКОПОВИЧ Л.С. Інформаційна культура особистості та суспільства	642
СУХОЛОВА М. Фактори формування сценічного іміджу вокаліста	644
ТЕЛИЧКО В.Ф., ШТЕФАНЬО С.П. Концертний виступ як форма реалізації творчого потенціалу школяра	646
ТЕТЕРЮК-КІНЧ Ю.С. Професійна підготовка викладача фортепіано в Україні.....	648
ТОВТИН Н.І. Музикалії провідних закарпатських архівних інституцій (рукописні та друковані джерела)	649
ЧОВРІЙ М.Я. Проблема підготовки майбутніх фахівців із музичного мистецтва до професійної діяльності в ЗДО: сучасний вимір	651

Продуктивну пізнавальну діяльність учня в умовах проблемної ситуації і, відповідно, процес проблемного навчання можна проводити за наступними етапами: 1) виникнення (постановка) проблемної ситуації; 2) усвідомлення складності (суперечності) і постановка проблеми (формулювання проблемного завдання); 3) пошук способу розв'язання проблемної задачі шляхом висунення припущень, гіпотез зі спробою відповідного обґрунтування; 4) доказ гіпотези; 5) перевірка правильності рішення проблемної задачі [4].

У сучасній педагогіці виділяються чотири головні умови ефективності проблемного навчання: – забезпечення достатньої мотивації учнів, здатної викликати і підтримувати інтерес до змісту проблем в процесі навчання; – забезпечення доступності запропонованих учням проблемних ситуацій, раціональне співвідношення відомого і невідомого; – значимість для учнів інформації, що отримується під час розв'язку проблемних ситуацій; – необхідність «діалогічного доброзичливого спілкування педагога з учнями, коли з увагою і заохоченням відносяться до всіх думок, гіпотез, висловлених учнями».

Отже, проблемне навчання спрямоване на формування пізнавальної самостійності учнів, розвиток їх логічного, раціонального, критичного і креативного мислення та пізнавальних здібностей. Переваги проблемного навчання: висока самостійність учнів; формування пізнавального інтересу або особистісної мотивації учня; розвиток розумових здібностей учнів.

Література

1. Гончаренко С. Український педагогічний словник / С. У. Гончаренко. – К. : Либідь, 1997. – 376 с.
2. Матюшкин А.М. Проблемные ситуации в мышлении и обучении / А.М. Матюшкин. – М., 1972. – 392 с.
3. Махмутов М. І. Організація проблемного навчання в школі / М. І. Махмутов. – М. : Педагогіка, 1997. – С. 162–167.
4. Порадник для вчителя [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://nus.org.ua/wp-content/uploads/2017/11/NUSH-poradnyk-dlya-vchytelya.pdf>, вільний.

УДК 14:159.955

LECHNER ILONA,
Ferenc Rákóczi II Transcarpathian Hungarian Institute
Department of Philology (English Language and Literature)

METAFORIC WAY OF THINKING BASED ON EXAMPLES OF THE CONCEPT OF 'SIN' *

Supported BY the ÚNKP-18-3 New National Excellence Program of the Ministry of Human Capacities"*

Metaphors are traditionally rated to poetic pictures considering their adsignification to be the task of litterateurs. According to this the function of metaphors is the reaching of some kind of artistic or rhetorical effect.

The cognitive linguistic theory of conceptual metaphors was explained by *Lakoff* and *Johnson* [3] in their book entitled *Metaphors We Live By*. It became the basic literature cognitive linguists built upon during their further researches. In the phrasing of *Kövecses* [1] the conceptual metaphor from a cognitive linguistic perspective is the comprehension of a conceptual domain through the terms of another conceptual domain. He states that “*metaphors are applied by ordinary people without the least of efforts (without being aware of that), it is not the privilege of exceptionally talented people*» [1: 14]. The linguistic exhibition of conceptual metaphors are metaphoric linguistic expressions.

Conceptual metaphors are compiled of two parts, a source domain and a target domain. With the help of the factual concepts of the source domain, through them we understand the abstract concepts of the target domain. The process is always undirectional, we advance from the factual towards the abstract. As Hungarian corpus was used, the examples are given in Hungarian and their word for word English translations are given in brackets.

Sin as an abstract concept, for instance, can be perceived as Creature, which can be

- *Human being / Animal (a bűn az ajtó előtt leselkedik [sin is lurking in front of the door]), a Living Being that chases you (bűnöknek büntetése utolér titeket [punishment of your sins catches you]), Merchant (magokat teljesen eladták a bűnnek [they have sold themselves completely to sin]), a Living Being that can be propagated (sokasítá Amon a bűnt [Amon would multiply the sin]), Living Being we fight with, that can conquer us (bűneim erőt vettek rajtam [my sins have overcome me]), a Living Being that tempts or haunts (a megkörnyékező bűnt) [the sin that lures]), a Living Being who can be a Parent /Children (a bűn gyermekei, bűnt szül [the children of sin, generate sin]), Human who can bespeak something, testify against someone, bereaves the good (bűneink bizonyosságot tesznek mi ellenünk, bűneitek fordították el ezeket tőletek, bűneitek fosztottak meg titeket e jótól [our sins testify against us, your sins have turned them from you, your sins have robbed you of this good]), Lord, Majesty (szolgája a bűnnek, felszabadult a bűn alól [servant of sin, freed from sin]), Living Being that has power (a bűn ereje pedig a törvény [the power of sin is the law].)*

Sin is a conceptualizable object, according to which Sin is nothing else, but

- *An Object that has a weight (heavy) (a bűnök megnehezdedtek [sins have become heavy]) and a size that can change (a bűnök megnehezdedtek [you have brought a great sin, you increase sin]), an Object that you can wear, such as a piece of clothing (you have to bear the burden of sin [viseljed a bűn terhét],) can be shared with others (ne légy része a más bűneiben [do not be part of other people's sin]), can be replaced (commodity) (a bűnért való pénz, bűnök váltságáért [money for sin, ransom of sins]), that can be moved (bűnt ne vigyenek oda [do not bring sin there]) something you can get rid of, what can be destroyed (letöröltem... mint felhőt a bűneidet [wiped out sin ... as a cloud]), that can be collected (bűnre bűnt halmozzanak [heap sin on sin]), which can be registered (bűnöket számon tartod [you keep a record of sins]), that we drag (a vétket hazugságnak kötelein vonszolják, és a*

bűnt mint szekeret köteleken [the guilt is pulled on the ropes of lies, and sin as a chariot with ropes]), *that can be lost and what you can look for* (*kerestetik az Izráel bűne* [seek for the sin of Israel]).

The concept of original biblical sin implies the metaphor that sin is

• *A state that can be involved into unintentionally, by coincidence* (*nagy bűnbe keveredtél* [you have been involved in a great sin]), *somebody can be in* (*bűneiben járjon* [walk in sin]), *in which there is a rank* (*deliberate act*) (*valának első a bűnben* [be first in sin]), *that cannot be circumvented* (*bűneim elborítják fejemet* [my sins cover my head]), *is has depth* (*mélyebben merültek bűneikbe* [dipe deeper in their sins]), *in which we stay, we die* (*bűneitekben fogtok meghalni* [you will die in your sins]).

Between the two domains there are correspondences, so called mappings, conceptual metaphors can be imagined as a system of mappings. Seeing the mappings we could assume that it is too complicated, only linguists are able to produce such analysis, the ordinary language user is not. To be able to apply and comprehend metaphoric linguistic expressions, idioms in our everyday communication, there is no need for such a detailed analysis. A great deal of the cognitive process is not conscious. We apply metaphoric linguistic expressions in accordance with the requirements of the cultural and social circumstances of a given language community, choosing those source domains during the cognitive processing, which are common in the given community [3].

References

Kövecses Z. (2005). *Metaphor in Culture. Universality and Variation*. Cambridge: Cambridge University Press.

Kövecses Z. (2010). *Metaphor. A Practical Introduction*. Oxford: Oxford University Press.

Lakoff, G., & Johnson, M. (1980). *Metaphors we live by*. Chicago: University of Chicago Press.

УДК 37.016:81'243:37-056.2/3

ЛИПЧАНКО-КОВАЧИК О.В., ГУБАШ Д.,
Мукачівський державний університет

ТЕОРЕТИКО-МЕТОДИЧНІ ОСОБЛИВОСТІ НАВЧАННЯ ІНОЗЕМНОЇ МОВИ В УМОВАХ ІНКЛЮЗИВНОЇ ОСВІТИ

Державотворення в Україні на сучасному етапі характеризується глобальними реформами у всіх сферах суспільного життя. Ринкова економіка і демократична система соціальної політики висуває нові вимоги до системи освіти, в тому числі спеціальної освіти. Економічна реформа сприяє визначенню нових стратегічних напрямків, зокрема забезпеченню рівних можливостей для здобуття освіти і подальшої активної участі усіх громадян в житті суспільства. Інтеграція дітей з особливостями психофізичного розвитку в загальному освітньому просторі України, як один із напрямів гуманізації всієї системи освіти, відповідає пріоритетам державної політики, які викладені в

Наукове видання

**СУЧАСНІ ТЕНДЕНЦІЇ РОЗВИТКУ НАУКИ І ОСВІТИ
В УМОВАХ ПОГЛИБЛЕННЯ
ЄВРОІНТЕГРАЦІЙНИХ ПРОЦЕСІВ**

16-17 травня 2019 року

**Збірник тез доповідей за матеріалами
III Всеукраїнської науково-практичної конференції**

Редактор випуску: *Щербан Тетяна Дмитрівна*
Відповідальні за випуск: *Гоблик Володимир Васильович*
Кобаль Василь Іванович
Верстка: *Козел Андрій Ігорович*

Підписано до друку 07.05.2019 р. Формат 60x84 1/16
Папір офсет. Умовн. друк. аркушів – 40,0
Тираж 300. Зам. № 65.

Видруковано у видавництві
Мукачівського державного університету

Свідоцтво про внесення суб'єкта видавничої справи до
Державного реєстру видавців, виготовлювачів і розповсюджувачів видавничої
продукції ДК № 4916 від 16.06.2015 р.

Адреса видавництва:
Мукачівський державний університет,
вул. Ужгородська, 26, м. Мукачево, Закарпатська обл., 89600.
тел./факс (03131) 2-11-09, 3-13-43